

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2010-154-0224
Dok.: TKL41307

UDKAST TIL TALE
til ministeren til brug ved
åbent samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
onsdag den 9. juni 2010 kl. 14.00
(med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri)

Spørgsmål BQ:

”Vil ministeren redegøre for, om vilkårene for ammesøerne er i overensstemmelse med dyreværnsloven?”

Spørgsmål BR:

”Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at forbedre ammesøernes vilkår?”

Spørgsmål BS:

”Hvilke initiativer vil ministeren tage for at stramme op på lovgivning, regler og kontrol, så dødeligheden blandt smågrise på 25 pct., inden for de første fire uger og kuldstørrelser på over 20 smågrise bringes ned?”

Spørgsmål BT:

”Mener ministrene, at det er etisk forsvarligt at danske svineproducenter avler større antal grise pr. kuld end soen selv kan passe?”

Spørgsmål BW:

”Hvad er ministerens holdning til, at 25.000 pattegrise hver dag dør i danske svinestalde?”

Spørgsmål BX:

”Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med dyreværnslovens § 1, at 25.000 pattegrise dagligt dør i danske svinestalde, fordi svineprodu-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

centerne har fremavlet søer, der føder så mange smågrise, at soen ikke selv kan tage sig af dem?”

Spørgsmål BY:

”Mener ministeren, at den store avl af pattegrise og den dertil høje dødelighed er i overensstemmelse med § 17, stk. 1, i bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, der fastslår, at der ikke må anvendes naturlig eller kunstig avl eller avlsmetoder, der påfører eller kan påføre de berørte dyr smerte, skade, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe?”

1. Lad mig starte med at understrege, at jeg naturligvis støtter, at fødevareministeren har bedt Fødevarestyrelsen om at iværksætte udarbejdelsen af en redegørelse om den stigende pattegrisdødelighed.

2. Jeg vil i min tale koncentrere mig om de retlige aspekter af problemstillingen. Udvalget har spurgt til tre forhold: Den stigende pattegrisdødelighed, den stigende kuldstørrelse og den stigende brug af ammesøer.

De større kuld indebærer således, at det i stigende grad er nødvendigt at anvende ammesøer, dvs. søer, der – efter at have givet die til først deres egne grise – giver die til overskydende grise fra andre søer. Sammenlignet med andre søer tilbringer ammesøerne herved længere tid i farebokse, hvor de har begrænset bevægelsesfrihed.

3. Dyreværnslovens § 1 fastslår, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Det fremgår endvidere af § 17, stk. 1, i bekendtgørelsen om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, at der ikke må anvendes naturlig eller kunstig avl eller avlsmetoder, der påfører eller kan påføre de berørte dyr smerte, skade, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe.

Denne bestemmelse er en gennemførelse af pkt. 20 i bilaget til Rådets direktiv om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål.

4. En høj pattegrisdødelighed er ikke i sig selv i strid med dyreværnsloven eller bekendtgørelsen om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr. Hertil vil det kræve, at pattegrisene dør som følge af, at de er behandlet uforsvarligt eller ikke er beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Når det er sagt, skal jeg samtidig sige, at jeg – ligesom fødevarerministeren – finder det problematisk, at den samlede dødelighed i svineproduktionen er steget. Jeg synes derfor som nævnt, at det er hensigtsmæssigt, at Fødevarestyrelsen er blevet bedt om at iværksætte udarbejdelsen af en redegørelse herom.

5. For så vidt angår det forhold, at kuldstørrelsen er steget, er det på det foreliggende grundlag Justitsministeriets opfattelse, at dette heller ikke i strid med den gældende lovgivning. I det omfang der er en sammenhæng mellem den stigende kuldstørrelse og den stigende pattegrisdødelighed, vil den stigende

kuldstørrelse dog kunne være problematisk. Jeg afventer også i den sammenhæng redegørelsen, som Fødevarestyrelsen får udarbejdet.

Jeg kan endvidere oplyse, at jeg – på baggrund af en henvendelse fra Dyreværnsrådet og Det Dyreetiske Råd – har besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der nærmere skal overveje, hvordan det bedst muligt sikres, at avl af dyr finder sted på en måde, der er etisk og dyrevelfærdsmæssig forsvarlig.

En central problemstilling, som arbejdsgruppen skal behandle, er spørgsmålet om, hvorledes man sikrer en effektiv håndhævelse af regler om avl.

6. For så vidt angår ammesøerne er det forlængede ophold i fareboksen hverken i strid med dyreværnsloven eller bekendtgørelsen om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr. Det er således forudsat i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, at søer og gylte kan opbokses i farebokse. Det forhold, at ammesøerne tvinges til at give die i en længere periode, er som udgangspunkt – selv om det formentlig er til nogen ulempe for søerne – efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke i strid med hverken dyreværnsloven eller bekendtgørelsen om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr.

En overgang til løsdrift vil kunne afhjælpe en del af ulemperne ved det længere ophold i farestalden. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at spørgsmålet om løsdrift er et af de emner, der behandles i Justitsministeriets arbejdsgruppe om hold af svin. I

forhold til spørgsmålet om løsdrift afventer arbejdsgruppen på nuværende tidspunkt bl.a. beregninger fra Det Fødevarøkonomiske Institut, som skal belyse de produktions- og omkostningsmæssige konsekvenser af en overgang til løsdrift. Arbejdsgruppen forventer at afgive sin rapport inden udgangen af 2010.

I øvrigt vil den redegørelse, som Fødevarestyrelsen vil få udarbejdet, også behandle spørgsmålet om ammesøers velfærd.

7. Som I kan høre, er der altså allerede iværksat en række initiativer med henblik på at afdække, hvilke tiltag der bør gennemføres for bl.a. at få sænket pattegrisdødeligheden.

Jeg agter derfor umiddelbart at vente og se, hvad der kommer ud af disse initiativer, før jeg – i dialog med fødevareministeren – tager nærmere stilling til, hvilke konkrete tiltag der eventuelt bør tages på området.